

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru: A. Arhip
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci

D E C I Z I E

06 iunie 2018 mun. Chișinău
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Holban Vladimir
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru
neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel

c o n s t a t ă

La 10 august 2017 Holban Vladimir a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată Holban Vladimir a indicat că a
activat în organele procuraturii din anul 1975 până în anul 2013, acumulând
vechime în funcția de procuror de 38 ani.

Începând cu 29 decembrie 1998 fiind în funcția de procuror-șef de secție din
cadrul Procuraturii Generale, la atingerea vârstei de 50 ani, conform Legii cu privire
la Procuratură nr. 118-XV din 14 martie 2003, în vigoare la acel moment, i s-a
stabilit pensia pentru vechimea în muncă în mărime de 80% din salariul mediu
lunar, potrivit funcției deținute, pe care o primea regulat cu respectarea obligatorie a
principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului a
procurorului în exercițiu.

În corespundere cu prevederile art. 34 alin. (6) Legii cu privire la Procuratură
nr. 118-XV din 14 martie 2003, procurorii pensionari beneficiau de dreptul la
recalcularea pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu,
drept pe care l-a dobândit la 29 decembrie 1998.

Odată cu majorarea salariului procurorului în exercițiu în baza Legii nr. 355-
XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar,
de la 01 ianuarie 2008 cuantumul pensiei a fost recalculat conform dreptului
dobândit.

Potrivit art. XXIX din Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și
completarea unor acte legislative, începând cu 01 august 2016, salariul de funcție al

procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ținându-se cont de nivel procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror.

Conform art. 5¹ alin. (3), lit. b) și art. 5² lit. b) Legea nr 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, salariul de funcție al procurorului în Procuratura Generală cu o vechime în funcția de procuror de peste 16 ani este în mărime de 4,5 salarii medii pe economie, iar pentru exercitarea funcției de conducere de procuror-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale i se atribui un spor calculat în raport procentual față de salariul de funcție în mărime de 9 %.

A mai indicat că la 04 iulie 2017 considerând că organele de asigurări sociale i-au încălcat grav dreptul la proprietate (pensie), dobândit anterior licit prin aplicarea obligatorie pentru procurori pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, s-a adresat cu cerere prealabilă întru restabilirea dreptului de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție potrivit prevederilor Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și articolului XXIX din Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

La 02 august 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a expediat în adresa sa decizia nr. H-1233/17 din 02 august 2017, prin care a fost refuzată cererea sa, decizie pe care o consideră ilegală.

Holban Vladimir cere (1) anularea ca fiind ilegală decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. H-1233/17 din 02 august 2017, (2) repunerea în dreptul lezat și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie; recalcularea de efectuat începând cu 01 ianuarie 2013 și până la 31 iulie 2016 conform Legii nr. 37 din 07 martie 2013, prin care a avut loc majorarea salariilor procurorilor cu 35 % și începând cu 01 august 2016 potrivit Legii nr. 152 din 01 iulie 2016 și pe viitor de fiecare dată, când are loc majorarea salariului procurorului în exercițiu, (3) și compensarea din contul pârâtului a cheltuielilor de asistență juridică (f.d. 1-10).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Holban Vladimir.

S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. H-1233/17 din 02 august 2017 oferit lui Holban Vladimir.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească și să-i achite lui Holban Vladimir pensia pentru vechimea în muncă reieșind din salariul mediu de funcție al procurorului-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite lui Holban Vladimir pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție începând cu 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35 % și începând cu 01 august 2016 după creșterea salariului

potrivit art. 60 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, în vigoare de la 01 august 2016.

S-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția lui Holban Vladimir împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea și achitarea pensiei ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013, ca fiind neîntemeiată (f.d. 59, 63-65).

La 22 ianuarie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2017 (f.d. 62).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și drept pe care se întemeiază apelul și probelor invocate în susținerea apelului cu stabilirea termenului până la *26 martie 2018* pentru lichidarea neajunsului menționat. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Codul de procedură civilă.

S-a explicat părților că chestiunea cu privire la primirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată din *27 martie 2018*, ora 12.00 (f.d. 69-71)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 27 martie 2018 a restituit cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 80-83).

La 11 aprilie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea pricinii la rejudecare de la etapa soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că a recepționat încheierea de a nu da curs cererii de apel la 27 martie 2018, ora 12.50 și a fost în imposibilitate de a lichida neajunsurile cererii de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii și trimiterea pricinii la rejudecare de la etapa primirii cererii de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La 05 aprilie 2018 Curtea de Apel Chișinău a expediat Casei Naționale de Asigurări Sociale copia încheierii din 27 martie 2018, fapt ce denotă că recursul declarat la 11 aprilie 2018 este depus în interiorul termenului de declarare.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural la etapa restituirii apelului.

Din materialele pricinii rezultă că la 22 ianuarie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2017 (f.d. 62).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, în vigoare la data emiterii încheierii de a nu da curs cererii de apel, în cererea de apel se indică: motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, în vigoare la data emiterii încheierii de a nu da curs cererii de apel, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și drept pe care se întemeiază apelul și probelor invocate în susținerea apelului cu stabilirea termenului până la *26 martie 2018* pentru lichidarea neajunsului menționat. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Codul de procedură civilă.

S-a explicat părților că chestiunea cu privire la primirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată din *27 martie 2018*, ora 12.00 (f.d. 69-71).

Prin scrisoare nedată, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale citație pentru ședința de judecată din 27 martie 2018 și copia încheierii de a nu da curs cererii de apel (f.d. 72).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 105 alin. (1¹) Codul de procedură civilă, în vigoare la data emiterii încheierii de a nu da curs cererii de apel, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză.

La materialele pricinii este anexat extrasul potrivit căruia grefierul Vatavu Valentin a expediat pe adresa electronică a Casei Naționale de Asigurări Sociale info@cnas.gov.md, citația și încheierea de a nu da curs cererii de apel la data de 26 martie 2018, ora 11.05 (f.d. 74).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 27 martie 2018 a restituit cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel.

Colegiul judiciar conchide că instanța de apel prematur a dispus restituirea apelului din motivul nelichidării neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018 prin care s-a acordat termen până la 26 martie 2018 pentru prezentarea cererii de apel motivate, în condițiile în care încheierea a fost expediată abia la 26 martie 2018, adică în ziua în care urma să fie lichidat neajunsul cererii de apel, astfel lipsind apelantul de posibilitatea reală de executa indicațiile instanței de apel în termenul acordat.

La caz, prin prisma prevederilor legale suscitade, se constată că într-adevăr Casa Națională de Asigurări Sociale nu a înlăturat neajunsurile indicate de instanța de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea din 06 martie 2018, adică până la 26 martie 2018 din motive neimputabile apelantului.

În conformitate cu art. 376 alin. (1) Codul de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

În conformitate cu art. 171 alin. (1) Codul de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.(1) lit.a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i *un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor*.

Din sensul acestor prevederi rezultă că instanța de apel urma să acorde apelantului un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Astfel, constatarea instanței de apel precum că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel și pe cale de consecință restituind cererea de apel, în condițiile în care a fost eludat faptul că copia încheierii de a nu da curs cererii de apel a fost expediată în aceeași zi când a expirat termenul pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, nu poate fi calificată decât o îngrădire a accesului la justiție, garantat de prevederile art. 20 al Constituției RM și art. 5 Cod de procedură civilă, conform cărora orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, de a casa încheierea din 27 martie 2018 și de a restitui pricina spre rejudecare de la etapa primirii cererii de apel.

Prin urmare, la rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează a lua în considerare și aspectele enunțate supra și a adopta soluția rezultând din

circumstanțele pricinii în raport cu argumentele/obiecțiile părților și normele de drept procedural aplicabile speței.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Holban Vladimir împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton